

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

na posiedzeniu w dniu 10 października 2023 r., w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, w związku z postanowieniem Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym [...] z dnia 29 września 2023 r., ASD [...], o wyznaczenie sądu dyscyplinarnego do rozpoznania w pierwszej instancji sprawy K. J. - sędziego Sądu Apelacyjnego w [...].

postanowił:

na podstawie art. 110 § 3 zdanie drugie u.s.p. wyznaczyć Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym [...] jako właściwy miejscowo do rozpoznania w pierwszej instancji sprawy dyscyplinarnej K. J. - sędziego Sądu Apelacyjnego w [...].

UZASADNIENIE

Unormowanie art. 110 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych – dalej powoływana jako u.s.p., przewidywało, że w sprawach dyscyplinarnych sędziów sądów powszechnych, wymienionych w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a u.s.p., właściwy sąd dyscyplinarny wyznaczał, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej – dalej powoływany jako TSUE, w wyroku z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie C 791/19, uznał że przepisy art. 110 § 3 u.s.p. i art. 114 § 7 u.s.p., w zakresie w jakim powierzają Prezesowi Sądu Najwyższego kierującemu pracą Izby Dyscyplinarnej, prawo do dyskrecyjnego wyznaczenia sądu dyscyplinarnego właściwego miejscowo do prowadzenia postępowań przeciwko sędziom sądów powszechnych nie spełniają wymogu

wynikającego z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, zgodnie z którym sprawy te powinny być rozpoznawane przez sąd „ustanowiony na mocy ustawy.”

Przepisy, o których mowa w powołanym wyroku TSUE, zostały zmienione art. 4 ust. 5 lit. d i ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, zam. Dz. U. z dnia 14 czerwca 2022 r., poz. 1259, która weszła w życie w dniu 15 lipca 2022 r. Z dniem wejścia w życie tej ustawy zniesiono również Izbę Dyscyplinarną Sądu Najwyższego, a utworzono Izbę Odpowiedzialności Zawodowej.

Przepis art. 110 § 3 u.s.p., po tej nowelizacji, jako zasadę wprowadza, że do rozpoznania spraw, o jakich mowa w art. 110 § 1 pkt 1 lit. a u.s.p., sędziów sądów rejonowych, właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty tym postępowaniem. Tylko w przypadku, gdy taka sprawa dotyczy sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, przez Sąd Najwyższy - Izbę Odpowiedzialności Zawodowej, spośród sądów dyscyplinarnych właściwych dla obszarów apelacji sąsiadujących z obszarem apelacji, w którym znajduje się sąd, w którym pełni służbę sędzia objęty postępowaniem (por. art. 110 § 3 zdanie drugie u.s.p.). Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej wyznacza ten sąd w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku (por. art. 114 § 7 u.s.p.). Orzeka w składzie jednego sędziego, stosując przepisy u.s.p. o trybie postępowania zawarte w „Rozdziale 3. Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów i asesorów sądowych” (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 lipca 2022 r., sygn. akt I ZW 3/22 i z dnia 27 lipca 2022 r., sygn. akt I ZW 4/22).

Trafnie zauważono w uzasadnieniu postanowienia, iż ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, nie zawiera przepisu przejściowego dotyczącego właściwości sądów dyscyplinarnych. Znajduje zaś w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym odpowiednie zastosowanie (por. art. 128 u.s.p.) unormowanie z art. 35 § 1 k.p.k., które obliguje do badania z urzędu przez sąd dyscyplinarny swojej właściwości. Wskazuje się, że organ prowadzący postępowanie w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, stosując przepisy k.p.k., musi każdorazowo ustalić, które

przepisy k.p.k. mają być „odpowiednio stosowane” i jednocześnie jest upoważniony do stosownej modyfikacji ich treści celem dostosowania stosowanych przepisów k.p.k. do specyfiki postępowania dyscyplinarnego (por. W. Kozielewicz, Stosowanie prawa karnego materialnego i procesowego w postępowaniu dyscyplinarnym w sprawach sędziów (zarys problematyki), w: L. Leszczyński, E. Skrętowicz, Zb. Hołda (red.), W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska, Lublin 2005, s. 455 – 464).

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym [...] sąsiaduje z obszarem apelacji [...], w którym znajduje się Sąd Apelacyjny w [...], gdzie pełni służbę sędzia K. J. Postępowanie dyscyplinarne wobec niego nie dotyczy kategorii spraw, które w pierwszej instancji rozpoznaje Sąd Najwyższy (por. art. 110 § 1 lit. b u.s.p.). W tej sytuacji Sąd Najwyższy, mając przy tym na uwadze treść pisma z dnia 9 października 2023 r. K. J. - sędziego Sądu Apelacyjnego w [...], wyznaczył Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym [...] jako właściwy miejscowo do rozpoznania w pierwszej instancji tej sprawy (por. też postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 września 2022 r., sygn. akt I ZW 10/22, z dnia 10 lipca 2023 r., sygn. akt I ZW 15/23, z dnia 28 września 2023 r. sygn. akt I ZW 20/23). Kierując się przedstawionymi motywami rozstrzygnięto jak na wstępie.

[M. T.]

[ał]